

3.

Analiza SWOT

Do zbadania i dokonania pogłębionej oceny sytuacji osób z niepełnosprawnościami w Powiecie zastosowano analizę SWOT. Postanowiono zastosować tę metodę, ponieważ analiza SWOT jest jednym z podstawowych sposobów analizy strategicznej. Skrót SWOT jest akronimem pochodzącym od angielskich pojęć:

- *strengths* – czyli mocne strony,
- *weaknesses* – czyli słabe strony,
- *opportunities* – czyli szanse,
- *threats* – czyli zagrożenia.

Metoda SWOT ma zatem zastosowanie do klasyfikacji czynników wpływających na obecną oraz przyszłą sytuację danej jednostki. Czynniki te dzieli się na cztery kategorie:

- wewnętrzne (czyli elementy pochodzące z wnętrza organizacji),
- zewnętrzne (wynikające z otoczenia),

oraz na:

- pozytywne (czyli takie, które mają charakter sprzyjający dla rozwoju analizowanej jednostki),
- negatywne (czyli te, które powodować mogą bariery, ograniczenia lub będą przyczyną zagrożeń dla badanej jednostki).

W konsekwencji powstają cztery grupy czynników, które charakteryzują przedmiot analizy wskazując na jego:

- a. mocne strony – a zatem, czynniki wewnętrzne pozytywne,
- b. słabe strony – czynniki wewnętrzne negatywne,
- c. szanse – czynniki zewnętrzne pozytywne,
- d. zagrożenia – czynniki zewnętrzne negatywne.

Zdiagnozowanie, rozpoznanie i dokonanie pogłębionej oceny zagrożeń oraz szans wynikających z otoczenia, jak również z potencjału wewnętrznego, w sumie pozwala na uzyskanie

zbioru informacji, na podstawie, których możliwe jest wyznaczenie konkretnych celów strategicznych.

Zastosowanie analizy SWOT do sytuacji osób z niepełnosprawnościami w Powiecie pozwala zatem na ukazanie obecnego stanu działań prowadzonych na rzecz osób doświadczonych niepełnosprawnościami. Ponadto, dzięki zastosowaniu tej metody słabe i mocne strony pozwalają ocenić wpływ czynników zależnych od podmiotów realizujących zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym zwłaszcza Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Dzięki temu analiza SWOT pozwala ocenić stan obecnie prowadzonych działań nakierowanych na realizację celów związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem problemom związanym z niepełnosprawnością.

Poniżej zostały zaprezentowane wyniki analizy SWOT dokonanej do sytuacji osób doświadczonych niepełnosprawnościami w Powiecie.

Mocne strony
• Infrastruktura: wzrost liczby miejsc w szkołach specjalnych, mieszkania treningowe i wspomagane • Instytucje wsparcia: PCPR, PUP, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, kluby seniora • Działające organizacje pozarządowe: szczególnie w Stargardzie • Dostępność programów pomocowych np., Aktywny Samorząd • Możliwość finansowania usług i realizacji potrzeb ze środków PFRON • Wzrost liczby orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz opinii i konsultacji

Słabe strony

- Starzejące się społeczeństwo – wzrost współczynnika starości demograficznej w Powiecie z 17,4% do 20,33% (2019-23)
- Brak zakładów pracy chronionej i tylko jeden zakład aktywności zawodowej
- Mała dostępność usług w gminach: koncentracja działań w Stargardzie
- Słaba dostępność usług rehabilitacyjnych, opiekuńczych i diagnostycznych
- Niski poziom wsparcia asystenckiego i kontaktów społecznych
- Nieefektywny system opieki zdrowotnej
- Bariery architektoniczne i techniczne w przestrzeni publicznej
- Deficyt prostych ułatwień: ławki na ulicach, wypoziomowane krawężniki, równe chodniki

Szanse

- Potencjał bliskości metropolitalnej Szczecina
- Możliwość rozwoju usług dla seniorów – potencjał do stymulowania rozwoju sektora opieki
- Możliwość skorzystania ze środków zewnętrznych: krajowych oraz europejskich
- Wysoka akceptacja społeczna dla działań aktywizujących.
- Wzrost społecznej akceptacji dla osób z niepełnosprawnościami
- Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę realizującą zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami
- Zmiany percepcji społecznej niepełnosprawności
- Upowszechnianie aktywnych postaw społecznych wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością

Zagrożenia

- Niekorzystna sytuacja ekonomiczno-społeczna kraju
- Postępujące starzenie się społeczeństwa
- Wzrost udziału seniorów w strukturze społecznej – większe obciążenie systemu opieki zdrowotnej i społecznej
- Marginalizacja spowodowana długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością
- Możliwość niekontrolowanego pojawienia się uchodźców – mniej środków na politykę społeczną
- Deficyt w zakresie infrastruktury świadczącej usługi opiekuńcze wobec osób z niepełnosprawnością
- Słaby system motywacji dla pracodawców osób niepełnosprawnych
- Niski status ekonomiczny i słaby system motywacyjny dla osób pracujących w instytucjach pomocy społecznej